

Barbara Kołodziejka

ROLA MUZEÓW ZIELONOGÓRSKICH W EDUKACJI DZIECI I MŁODZIEŻY*

Jest rzeczą wiadomą, że współczesne muzea nie są jedynie skarbnicami wytworów kulturowych, lecz spełniają w coraz większym stopniu funkcje wychowawcze, światopoglądowe, kulturotwórcze. „Dzisiejsze społeczeństwo, utrzymując muzea, oczekuje od nich czegoś więcej niż takiej lub innej sumy suchych wiadomości o faktach naukowych, potrzebuje mianowicie humanistycznej wizji świata, łagodzącej chaos informacyjny, kojącej niepokoje umysłu, wyzwalającej głębsze refleksje” (W. Gluziński 1989, s. 35).

Muzea zielonogórskie wychodzą naprzeciw tym oczekiwaniom społecznym i realizują szeroko zakrojoną działalność upowszechnieniową, w której ważne miejsce zajmują zadania edukacyjne. Mianem muzeów zielonogórskich określa się cztery państwowe jednostki muzealne o wojewódzkim zasięgu oddziaływania położone w Zielonej Górze i najbliższej okolicy. Są to: Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze, Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza z siedzibą w Świdnicy, Lubuskie Muzeum Wojskowe w Drzonowie, Muzeum Etnograficzne w Zielonej Górze z siedzibą w Ochli (*Muzea...* 1996). Muzea te mają odmienny profil merytoryczny, więc rozumiały jest różny sposób ich społecznego oddziaływania oraz spełniania funkcji edukacyjnych. Chciałabym przedstawić te odmienności, a jednocześnie wskazać na podobne ukierunkowanie zamierzeń edukacyjnych, wynikające ze specyfiki i możliwości oddziaływania, jaką daje status placówki muzealnej. Nie będzie to sprawozdanie z działalności oświatowej muzeów zielonogórskich. Zamierzeniem moim jest przedstawienie kierunków działań oraz przykładowo sposobów ich realizacji.

Propozycje muzealne — zarówno wystawiennicze, jak i inspirowane wydarzeniami z dziedziny kultury i sztuki — znajdują odbiorców w szerokim kręgu społecznym, z uwagi jednak na fakt, iż znaczną grupę zwiedzających i odwiedzających muzea stanowi młodzież, muzea zielonogórskie poświęcają wiele uwagi i starań przygotowaniu oferty zrozumiałej i interesującej dla tej grupy osób.

* Artykuł ten został opracowany na podstawie dotyczących działalności oświatowej muzeów zielonogórskich materiałów archiwalnych, za których udostępnienie składam serdeczne podziękowanie.

Działania edukacyjne mają aspekt dydaktyczny i wychowawczy. Mają one ułatwiać wdrożenie młodego pokolenia do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i kulturze. Dokonuje się to poprzez zapoznanie młodzieży z szeroko pojętym dziedzictwem kulturowym, a także z jego twórczą kontynuacją. Rozpiętość problematyki, jaką prezentują zielonogórskie placówki muzealne, pozwala na poznanie kultury różnych okresów chronologicznych. Działania edukacyjne mają nauczyć młodzież myślenia historycznego i patriotycznego, uwrażliwić na wartości estetyczne.

Prowadzona działalność obejmuje dzieci i znaczną część młodzieży, to znaczy uczniów starszych klas szkół podstawowych, szkół średnich i studentów, a w mniejszym stopniu „młodych dorosłych”, którzy mają za sobą moment startu życiowego, a których również zalicza się do młodzieży (B. Fatyga 1996, s. 59). W zajęciach uczestniczą głównie zorganizowane grupy, którymi są klasy szkolne, koła zainteresowań, studenci określonego kierunku studiów. Programy zajęć są tak pomyślane, aby wzbogacały szkolny system edukacyjny lub uzupełniały i rozszerzały wiedzę studentów w zależności od ich zainteresowań. Działaniami edukacyjnymi obejmuje się w zasadzie dzieci i młodzież szkół województwa zielonogórskiego, wychodzą one jednak poza granice tego obszaru. Dotyczy to treści, które są prezentowane na wystawach, a więc dostępne również dla młodych zwiedzających przybywających do muzeum z innych części Polski i z zagranicy.

Edukacja muzealna obejmuje dzieci i młodzież zarówno ze środowiska miejskiego, jak i wiejskiego, przekazuje się bowiem wartości uniwersalne, które dotyczą całego młodego pokolenia. Jedynie przy przekazywaniu wartości kultury ludowej (za pośrednictwem działań Muzeum Etnograficznego) należy zwrócić uwagę na pewne odmienności w ich odbiorze przez dzieci i młodzież wsi i miasta. Dla młodych ludzi z miasta są one atrakcyjną nowością, natomiast dla ich rówieśników ze wsi są składnikiem środowiska, z którym spotykają się na co dzień. U tej grupy młodzieży należy wyrobić przekonanie, że pielęgnowanie tradycyjnej kultury ludowej nie jest przejawem zacofania, a przymiotnik *wiejski* nie powinien mieć zabarwienia pejoratywnego.

Spółeczne oddziaływanie muzeów zielonogórskich zachodzi już wtedy, gdy zwiedzający korzysta z propozycji muzeum, odwiedzając je samodzielnie, z własnej inicjatywy. Zakres takiego oddziaływania jest uzależniony od zainteresowań zwiedzającego, od jego przygotowania intelektualnego, chęci poznania — te zaś czynniki wpływają na możliwość i głębię percepcji. Drugi rodzaj oddziaływania to oddziaływanie na drodze planowych działań edukacyjnych, ukierunkowanych przedmiotowo. Działania te polegają na pobudzeniu wrażliwości i świadomości poprzez empiryczne poznanie. Uczestnicy biorą czynny udział w zajęciach, współdziałają w kreacji wydarzenia muzealnego. Formy tych działań są rozmaite, uzależnione od specyfiki merytorycznej danego muzeum i zamierzeń dydaktycznych. Tym działaniom zamierzonym, zorganizowanym, chciałabym poświęcić moją uwagę.

Muzeum Ziemi Lubuskiej prowadzi różne formy działalności oświatowej, kierowane do różnych grup wiekowych, w tym do dorosłych, formy te jednak — choć interesujące — nie zostaną przedstawione, gdyż nie mieszczą się w zakresie treściowym tego artykułu. Działalność oświatowa znajduje podstawę w bogatych i różnorodnych zbiorach, a nade wszystko w ogromnym potencjale artystycznym, jaki stanowią galerie autorskie. Galerie te prezentują dzieła artystów różnych pokoleń, różnych kierunków i tendencji, a także różnorodność technik i form twórczości (J. Muszyński 1996, s. 45).

Dla dzieci i młodzieży szkolnej Muzeum Ziemi Lubuskiej organizuje lekcje muzealne. Są to spotkania na czynnych ekspozycjach prowadzone przez pracowników muzeum, komisarzy wystaw, artystów. Zaprasza się także pracowników naukowych Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Zielonej Górze, specjalistów z danej dziedziny, jeśli tego wymaga tematyka spotkania (na przykład temat: rzeźba gotycka). W 1995 roku odbyły się 33 lekcje, w 1996 również 33.

Oprócz lekcji Muzeum Ziemi Lubuskiej przygotowuje blok adresowanych do dzieci i młodzieży szkolnej imprez stanowiących ofertę zagospodarowania wolnego czasu podczas ferii zimowych. W ramach tych „Muzeoferii” organizuje się spotkania i pokazy eksponatów; uczestnicy mogą je poznawać bezpośrednio, na przykład w trakcie pokazu broni i uzbrojenia ochronnego dziecko może te przedmioty dokładnie obejrzeć, dotknąć, nałożyć na siebie. Tematy takich spotkań to między innymi: „Z kufra mojego pradziadka” (pokaz zabytków techniki), „Mój witraż” (pokaz techniki witrażowej, połączony z próbą samodzielnego wykonania przez uczestników pokazu dzieła artystycznego, oczywiście w uproszczonej technice).

Dla uczniów Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Zielonej Górze urządza się spotkania pt. „Jeden dzień w muzeum”. Jest to blok zajęć z historii i historii sztuki. Prowadzone są one w formie wykładów, spotkań z komisarzami wystaw, wyświetla się w ich ramach filmy o sztuce. Tematyka takich spotkań jest wcześniej ustalona z nauczycielami poszczególnych klas, zgodnie z programem szkolnym. Zajęcia te trwają cały dzień i są traktowane na równi z bytnością w szkole na lekcjach.

Muzeum Ziemi Lubuskiej pilotuje dwa ważne konkursy ogólnopolskie. Jednym z nich jest konkurs plastyczny organizowany przez Ministerstwo Kultury i Sztuki i Ministerstwo Edukacji Narodowej pt. „Moja przygoda w muzeum”. Muzeum prowadzi sekretariat eliminacji wojewódzkich, tu odbywa się wystawa pokonkursowa, a najlepsze prace wysyła się na wystawę ogólnopolską do Muzeum Okręgowego w Toruniu. Drugi konkurs (pt. „Najciekawszy eksponat”) jest konkursem opisowym dla młodzieży szkół średnich.

Już od dwudziestu lat w Muzeum Ziemi Lubuskiej odbywają się okręgowe eliminacje Olimpiady Artystycznej. Muzeum udziela uczestnikom szeregu pojętych konsultacji, udostępnia wydawnictwa, księgozbiór, wypożycza przezroczka. Udzielanie konsultacji, pomocy w zbieraniu materiałów do prac

dypłomowych i magisterskich z zakresu historii sztuki, historii regionu i muzealnictwa to także jedna z dziedzin edukacyjnej działalności muzeum.

Dla najmłodszych dzieci przygotowano odrębne propozycje — oprócz zwiedzania blok spotkań zatytułowany „Przedszkolaki w muzeum”. Tematy spotkań są następujące: „Co to jest muzeum?”, „Winiarskie tradycje miasta”, „Baśniowy świat w tkaninach Lucyny Krakowskiej i Mariana Kruczka”. Spotkania te inspirują dzieci do samodzielnego tworzenia.

Główną formą pracy oświatowej Muzeum Archeologicznego Środkowego Nadodrza są lekcje muzealne (A. Kołodziejski 1996, s. 106). Lekcje prowadzi się przede wszystkim dla uczniów szkół podstawowych, zdarzają się jednak również zgłoszenia na przeprowadzenie lekcji w szkołach średnich. Tematyka jest skorelowana ze szkolnym programem nauczania historii. Obejmuje zagadnienia ogólne, takie jak wyjaśnianie pojęcia *archeologia*, informacje o badaniach wykopaliskowych i sposobach pozyskiwania zabytków, a także szczegółowe, dotyczące wybranych okresów historycznych. Młodzież jest zapoznawana z najdawniejszymi dziejami regionu, od epoki kamienia poczynając. Prowadzi się też lekcje omawiające średniowiecze. Na zajęciach tych kładzie się główny nacisk na przedstawienie życia codziennego w tym okresie, procesu powstawania grodów i miast. Rzadziej zdarzają się lekcje o tematyce związanej z dziejami nowożytnymi, wiekami XVII i XVIII, poświęcone przede wszystkim omówieniu architektury i ceramiki. Lekcje są prowadzone przez archeologów zatrudnionych w muzeum, odbywają się w nim, na wystawach lub w szkołach. W czasie tych spotkań, oprócz werbalnego przedstawienia danej problematyki, zapoznaje się uczestników bezpośrednio z zabytkami archeologicznymi. Aby jeszcze bardziej przybliżyć uczniom te zabytki organizuje się zajęcia w pracowni konserwatorskiej, gdzie mogą zapoznać się z techniką rekonstrukcji naczyń pozyskiwanych we fragmentach podczas prac wykopaliskowych. W 1995 roku przeprowadzono piętnaście lekcji, w 1996 szesnaście.

Drugą formą działalności edukacyjnej Muzeum Archeologicznego Środkowego Nadodrza są wprowadzone od niedawna konkursy o tematyce archeologicznej. Urządzane są one okazjonalnie, w Międzynarodowym Dniu Dziecka, w pierwszy dzień wiosny, w których to dniach jest bezpłatny wstęp do muzeum i zwiększona frekwencja. Urządza się je również poza tymi terminami, dla zorganizowanych grup, jeśli zostanie zgłoszone takie życzenie. Konkurs przeprowadza się w ten sposób, że po zwiedzeniu muzeum przez określoną grupę dzieci przewodnik zadaje im pytania dotyczące obejrzanych ekspozycji. Najlepiej odpowiadających nagradza się pamiątkami. Ponadto urządza się w szkołach wystawy tematyczne. Obrazują one między innymi epokę kamienia, kulturę łużycką, średniowiecze. Działania edukacyjne Muzeum Archeologicznego Środkowego Nadodrza przedstawione powyżej są uznane przez nauczycieli za bardzo potrzebne, ponieważ rozwijają zasób

wiedzy ucznia, rozbudzają zainteresowania, a niekiedy wpływają nawet na wybór kierunku studiów.

Lubuskie Muzeum Wojskowe realizuje program edukacyjny poprzez różne formy pracy oświatowej. Są to: spotkania i pogadanki dla młodzieży szkolnej organizowane w siedzibie muzeum, prelekcje i spotkania na terenie szkół średnich, spotkania z członkami kół naukowych wyższych szkół zielonogórskich (W. Kwaśniewicz 1996, s. 116). Urządza się również lekcje muzealne. Zajęcia są skorelowane z programem nauczania historii w szkole. We wszystkich tych sposobach oddziaływania korzysta się ze zbiorów militariów, które przybliży się poprzez bezpośredni, namacalny z nimi kontakt. Tematyka spotkań i lekcji obejmuje w znacznym stopniu historię najnowszą (np. „Bitwa pod Monte Cassino”), ale realizuje się również tematy dotyczące okresów wcześniejszych (np. „Bitwa pod Grunwaldem”). W 1995 roku zorganizowano dziesięć lekcji i cztery prelekcje, w 1996 roku dwanaście lekcji i pięć prelekcji.

Dużym powodzeniem cieszą się spotkania przy ognisku z udziałem kombatantów. Uczestnicy tych spotkań mają możliwość wysłuchania pogadanki o wydarzeniach z ostatniej wojny światowej. Okazją do spotkań z kombatantami są również wystawy okolicznościowe, których bohaterami są uczestnicy walk z okresu drugiej wojny światowej.

Nową inicjatywą, wprowadzoną przed rokiem, jest konkurs plastyczny pt. „Moje spotkania z Lubuskim Muzeum Wojskowym”, adresowany do uczniów szkół podstawowych i rozstrzygany w dwóch kategoriach wiekowych. Oddzielnie ocenia się prace uczniów klas I-IV i klas V-VIII. Konkurs wieńczy wystawa nagrodzonych i wyróżnionych prac, której otwarcie połączone jest z wręczaniem nagród ufundowanych przez sponsorów. Ponadto urządza się w hangarze z ciężkim sprzętem bojowym prezentację wszystkich pozostałych nadesłanych prac. Konkurs, organizowany dwukrotnie, wykazuje tendencje rozwojowe: w 1996 roku dostarczono ponad 400 prac, w 1997 - 621. Ta udana inicjatywa będzie kontynuowana w latach następnych. Informacje o konkursie (jak również o innych działaniach oświatowych) przekazuje się szkołom przez ogłoszenia w prasie, a także dzięki współdziałaniu z Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Zielonej Górze. Lubuskie Muzeum Wojskowe swoją ofertę przekazuje do ODN, który dołącza ją do rozsyłanego co miesiąc czasopisma „Grono” i w ten sposób dociera ona do wszystkich szkół zielonogórskich.

Lubuskie Muzeum Wojskowe proponuje szczególnie bogaty program zwiedzania w Międzynarodowym Dniu Dziecka. W tym dniu, w którym tradycyjnie już wstęp do muzeum jest bezpłatny, pozwala się młodym zwiedzającym na wchodzenie do obiektów wystawionych w ekspozycji plenerowej, takich jak czołg czy samolot. Dzięki objaśnieniom przewodnika dzieci poznają zasady działania i uruchamiania ciężkiego sprzętu bojowego. Militaria poznawane przez dzieci nieuchronnie kojarzą się z działaniami wojennymi. Starania muzeum idą w tym kierunku, aby młode pokolenie spoglądało na te przedmioty

nie jak na „sprzęt do zabijania”, lecz jak na zabytki historyczne mające walor dokumentu.

Muzeum Etnograficzne prowadzi taki rodzaj działań, w których łączy się poznanie z aspektem wychowawczym (B. Kołodziejska 1989). Jako muzeum typu skansenowego ma szczególne możliwości pokazania kultury ludowej w środowisku zbliżonym do naturalnego. Może zobrazować nieledwie całokształt życia na wsi, zarówno jego przejawy materialne, jak i sferę kultury społecznej — zwyczaje i obrzędy ludowe. Zapoznanie z bytowaniem w dawnej wsi ma na celu ukazanie rytmu życia w korelacji z przyrodą, wyrobienie szacunku dla trudnej pracy na roli stanowiącej podstawę egzystencji na wsi. W zajęciach zwraca się uwagę również na fakt, iż prezentowana kultura ludowa jest ważnym składnikiem kultury narodowej (J. Burszta 1974). Ma to duże znaczenie dla patriotycznego wychowania młodego pokolenia. Realizacji tych zadań służą rozmaite formy pracy z dziećmi i młodzieżą.

Podstawą działań edukacyjnych są lekcje muzealne. Tematyka lekcji jest tak ułożona, że obrazują one roczny cykl zajęć i zwyczajów obchodzonych kiedyś na wsi. Prezentuje się tradycyjne zajęcia gospodarskie, wytwórczość domową, rzemiosło, różne dziedziny sztuki ludowej. Lekcje odbywają się z udziałem rzemieślników, artystów ludowych i gospodyń wiejskich demonstrujących dawne zajęcia domowe. Uczniowie poznają kulturę ludową poprzez bezpośredni kontakt z zabytkiem pokazanym w jego naturalnej funkcji gospodarczej i społecznej, poprzez obserwację procesu twórczego i wytwórczego. Uczestnicy lekcji włączają się czynnie do pokazów, próbują pracować dawnymi narzędziami i przyrządami, uczą się technik artystycznych stosowanych w sztuce ludowej. Zapoznanie z ludowymi wytworami pozwala nauczyć harmonii pomiędzy tworzywem, formą i budową przedmiotów oraz mądrych i funkcjonalnych rozwiązań technicznych, jakie cechują te wytwory (M. Znamierowska-Prüfferowa 1979, s. 37). Na lekcjach muzealnych realizuje się tematy: „Od rośliny do tkaniny” (lekcja poświęcona uprawie i obróbce lnu oraz pokazowi przedzenia i tkania), „Pisankarstwo ludowe”, „Warsztat rzeźbiarza”, „Andrzejkowe wróżby”, „Szopka ludowa”.

Lekcje przeprowadza się również w związku z wystawami. Przykładem może być wystawa „W kręgu kozła polskiego — samorodnego instrumentu ludowego”. Ekspozycje pokazane na tej wystawie ożywia się dzięki udziałowi muzyków ludowych, którzy zapoznają młodzież z budową instrumentów oraz umiejętnościami gry na nich, a także z folklorem stanowiącym ważny składnik dziedzictwa kulturowego naszego regionu. Urozmaiceniem i dopełnieniem wystawy bywa występ zespołu folklorystycznego. Ponieważ jest to wystawa objazdowa, dociera do młodzieży różnych wsi i miast województwa zielonogórskiego. Lekcje muzealne prowadzą pracownicy Działu Oświatowego oraz etnografowie zatrudnieni w innych działach merytorycznych muzeum. W 1995 roku przeprowadzono 57 lekcji, w 1996 - 45.

Inną formą działalności edukacyjnej są „małe festyny”. Imprezy te są rodzajem zabawy odbywającej się na terenie skansenu. Dzieci mogą potańczyć przy muzyce, pośpiewać, wziąć udział w konkursach, skorzystać z przejażdżki konnej po skansenie. W zabawie tej osadzone są też treści etnograficzne: dzieci poznają ekspozycję skansenowską, bawią się w wycinanie wycinanek, wyplatanie koszy, próbują rzeźbić w drewnie. W czasie festynu odbywa się wspólny posiłek, którego składnikiem jest masło wyrobione przez „młodych gospodarzy” dawnym tradycyjnym sposobem. Te zajęcia o charakterze zdecydowanie ludycznym przybliżają dzieciom muzeum; dzięki nim muzeum jest postrzegane nie jako nużąca wędrownka po wystawach, lecz jako miejsce zabawy, odpoczynku, rekreacji. „Małe festyny” odbywają się w maju i czerwcu. W 1996 roku przeprowadzono ich 25.

Dwudziestoletnią tradycję ma impreza „Topienie Marzanny”. Impreza ta jest przypomnieniem i ożywieniem ludowego zwyczaju przepędzania zimy i powitania wiosny. Rola muzeum polega na przygotowaniu programu i włączeniu do jego realizacji jak największej liczby uczestników. Aktom o charakterze symbolicznym, takim jak wnoszenie „za wieś”, palenie i topienie personifikacji zimy w postaci Marzanny, towarzyszy kapela ludowa oraz elementy nowoczesne: konkurs na najpiękniejszą Marzannę, występy dzieci w repertuarze słowno-muzycznym tematycznie związanym z nadchodzącą wiosną. W ostatnich latach muzeum dokonało częściowej zmiany tego zwyczaju poprzez wprowadzenie elementów problematyki ekologicznej („Eko-Marzanna”).

Muzeum Etnograficzne przygotowuje i przeprowadza warsztaty metodyczne dla nauczycieli ze wskazaniem na możliwości wykorzystania zabytków muzealnych w pracy dydaktycznej. Do tych zajęć przygotowuje się materiały pomocnicze omawiające wybrane zagadnienia z dziedziny kultury ludowej. Muzeum Etnograficzne stanowi również zaplecze wiedzy o kulturze ludowej regionu dla studentów Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Zielonej Górze i studentów etnografii z innych ośrodków uniwersyteckich. Studenci zawsze mogą liczyć na pomoc przy gromadzeniu materiałów do prac dyplomowych i magisterskich z interesującego ich zakresu. Jeśli jest taka potrzeba, organizuje się dla studentów również spotkania tematyczne, w których przybliży się im złożoną problematykę kultury ludowej regionu.

Formy i sposoby pracy z dziećmi i młodzieżą stosowane przez muzea zielonogórskie są przedmiotem bieżącej analizy przez pracowników tych instytucji. Obserwacje prowadzone w czasie zajęć pozwalają poczynić spostrzeżenia i wyciągnąć odpowiednie wnioski odnośnie do ich percepcji przez adresatów. Dotychczas stosowane narzędzia nie stanowią ostatecznego kształtu tych działań. Ulegają one przetwarzaniu i zmianom, które mają przyczynić się do ulepszenia procesu edukacyjnego. Bogactwo życia, a także dezyderaty zwiedzających obligują do wprowadzania form nowych, atrakcyjnych, które coraz lepiej i skuteczniej oddziałują na młode pokolenie i proponują mu

możliwość życia bogatego w treści kultury. W tym starcie w sferę „dobrej” kultury powinny pomóc działania edukacyjne muzeów zielonogórskich.

LITERATURA

- BURSZTA J., Kultura ludowa — kultura narodowa. Szkice i rozprawy, Warszawa 1974.
- FATYGA B., Antropologia młodzieży: stara subdyscyplina — nowa metodologia, [w:] Wobec kultury. Problemy antropologa, red. G. E. Karpińska, „Łódzkie Studia Etnograficzne” t. XXXV, Łódź 1996.
- GLUZIŃSKA W., U podstaw muzeologii, Warszawa 1980.
- KOŁODZIEJSKA B., Rola kultury ludowej w wychowaniu dzieci i młodzieży, „Acta Scansenologica” t. 5, Sanok 1989.
- KOŁODZIEJSKI A., Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza w Zielonej Górze, [w:] Muzea zielonogórskie, red. A. Toczewski, Zielona Góra 1996.
- KWAŚNIEWICZ W., Lubuskie Muzeum Wojskowe, [w:] Muzea zielonogórskie, red. A. Toczewski, Zielona Góra 1996.
- MUSZYŃSKI J., Paralele muzealne — wspomnienia, [w:] Muzea zielonogórskie, red. A. Toczewski, Zielona Góra 1996.
- MUZEJA zielonogórskie, red. A. Toczewski, Zielona Góra 1996.
- ZNAMIEROWSKA-PRÜFFEROWA M., Rozważania i sugestie dotyczące społecznych funkcji etnologii, [w:] Społeczne funkcje etnologii, red. Z. Jasiewicz, PAN, Seria Etnografia, t. II, Poznań 1979.

Barbara Kołodziejska

DIE ROLLE DER MUSEEN VON ZIELONA GÓRA (GRÜNBERG) BEIDER ERZIEHUNG UND BILDUNG DER KINDER UND JUGENDLICHEN

Zusammenfassung

In diesem Artikel wurden die Bildungs- und Erziehungsfunktionen dargestellt, die durch vier Museen in Zielona Góra realisiert werden: Das Museum des Lubusz-Landes (Ziemia Lubuska) in Zielona Góra, das Museum des Mittelodergebietes in Świdnica, das Militärmuseum in Drzonów und das Ethnographische Museum in Ochla. Außer dem Dokumentieren von Sammlungen, deren Verarbeitung und Präsentation, führen die Museen auch Bildungstätigkeit, die an Kinder und Jugendliche sowie Schulen unserer Stadt und Wojewodschaft gerichtet wird. Im Rahmen dieser Tätigkeit veranstaltet jedes der Museen von Zielona Góra ca. 20-30 Museumsstunden jährlich. Die Thematik des Unterrichts wird mit dem zu dieser Stunde mit der Klasse kommenden Lehrer abgesprochen. In den Museumsstunden lernen die Jugendlichen die mit Weihnachten und Ostern verbundenen Bräuche, die Möglichkeiten der Herstellung verschiedener Güter sowie auch die Kampf- und Verteidigungsweisen kennen. Der durch diesen Unterricht realisierte Kontakt mit den Museen trägt zur Verbreitung der Geschichtskennntnisse bei, weckt das Interesse für Geschichte der Vorfahren und Bewohner dieses Landes sowie regt oft dazu an, um das Museum erneut in der Elterngesellschaft zu besuchen. Über die Möglichkeiten der Auswertung der Museen zur Verwirklichung der Bildungsfunktionen können während des Studiums die Studenten der Geschichte, der polnischen Philologie, der Anfangslehre und anderer Studienrichtungen an der PH in Zielona Góra erfahren.